

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-master Architectuur van de Hanzehogeschool Groningen

	Gegevens	
datum	Naam instelling	: Hanzehogeschool Groningen
31 december 2014	Naam opleiding	: hbo-master Architectuur (240 ECTS)
onderwerp	Datum aanvraag	: 29 september 2014
Definitief besluit	Variant opleiding	: deeltijd
accreditatie hbo-master	Locatie opleiding	: Groningen
Architectuur van de	Datum goedkeuren	
Hanzehogeschool Groningen	panel	: 24 maart 2014
(003337)	Datum locatiebezoeken	: 25 en 26 juni 2014
uw kenmerk	Datum visitatierapport	: 18 september 2014
O&O 145069		
ons kenmerk	Instellingstoets kwaliteitszorg	: ja, positief besluit van 26 april 2013
NVAO/20144383/ND		
bijlagen		
3		

Aanvullende informatie

De NVAO heeft per e-mail van 7 november 2014 de instelling om aanvullende informatie gevraagd over de rendementen. Bij e-mail van 17 november 2014 heeft de NVAO de aanvullende informatie ontvangen.

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport en de aanvullende informatie deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

De NVAO heeft in het besluitvormingsproces aandacht besteed aan de lage rendementen van deze opleiding, alsmede van vergelijkbare opleidingen aan andere hbo-instellingen. De NVAO is van mening dat de rendementscijfers gezien moeten worden in de context van deze specifieke masteropleidingen en constateert dat de betrokken instellingen maatregelen treffen om uitval waar mogelijk tegen te gaan.

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

Het oordeel over de master Architectuur is voldoende. Een onderbouwing van dit oordeel is opgenomen in deze samenvatting en in het beoordelingsrapport.

Wat beoogt de opleiding? (standaard 1, eindkwalificaties)

De masteropleiding Architectuur is een kleinschalige deeltijdse opleiding, waar studenten leren architectonisch te ontwerpen. Doel van de opleiding is het opleiden van architecten die in staat zijn om tot een consistent en beargumenteerd ruimtelijk gebouwontwerp te komen, en die weten hoe dat in de praktijk gerealiseerd kan worden. De opleiding sluit aan bij maatschappelijke en technologische ontwikkelingen en op de speerpunten van de Hanzehogeschool: healthy aging en energie. Deze speerpunten sluiten tevens goed aan bij ontwikkelingen in de regio. De eindkwalificaties waar de opleiding toe opleidt bestaan uit 18 competenties, verdeeld over vijf gebieden. Deze competenties hebben het juiste niveau, zijn afgestemd met het werkveld en sluiten aan bij de eisen die de beroepspraktijk stelt aan een (hbo-)masteropleiding. De opleiding heeft een nieuwe set eindkwalificaties vastgesteld, die in zal gaan voor eerstejaars in collegejaar 2014-2015. Deze competentieset is nog beter dan de huidige, omdat de competenties duidelijker en beter gestructureerd zijn opgeschreven en gemakkelijker te vertalen zijn naar concrete onderwijsdoelen. Het panel beoordeelt standaard 1 als goed.

Hoe realiseert de opleiding dit? (standaard 2, onderwijsleeromgeving)

Het curriculum van de opleiding bestaat uit vier jaren. Een deel van het onderwijs vindt binnenschools, het andere deel buitenschools plaats, volgens het 'concurrency-principe'. Leerervaringen die de student opdoet in zijn werk zijn aanvullend op het binnenschoolse onderwijs, en stellen studenten in staat hun kennis en vaardigheden in de beroepspraktijk te verdiepen en verbreden. Het binnenschoolse gedeelte van het curriculum bestaat uit enerzijds het ontwerponderwijs, en anderzijds het theorieonderwijs. Het belangrijkste deel van het ontwerponderwijs vindt plaats in de ateliers. In deze projecten krijgen studenten actuele ontwerpogaven. Onderwerpen voor de ateliers worden soms aangeleverd door lectoraten. In de toekomst gaat de opleiding dit structureler doen. De inhoud van de opleiding is op een goede wijze afgeleid van de competenties. De laatste jaren is er meer aandacht voor thema's als duurzaamheid en ondernemerschap. Door het ontwerp- en theorieonderwijs loopt een onderzoeksleerlijn, waarin studenten onderzoeksvaardigheden krijgen aangeleerd. Studenten en alumni zijn tevreden over de inhoud van de opleiding.

De opleiding zet vooral gastdocenten in. Dat is het gevolg van een bewuste keuze voor professionals met praktijkervaring, en heeft tevens te maken met de geringe omvang van de opleiding. De opleiding beschikt enerzijds over gastdocenten die de opleiding goed kennen en regelmatig worden ingezet, en anderzijds over echt externe gastdocenten.

Grote onderwijsonderdelen worden verzorgd door twee docenten, waarvan één de opleiding goed kent en één een externe expert is. Dit is een goede vondst, waardoor de opleiding garandeert dat enerzijds de meest recente expertise uit het werkveld wordt ingezet, en anderzijds ook een docent betrokken is die zorgt voor een goede inbedding van het onderwijsonderdeel in de opleiding. De docenten die worden ingezet sluiten goed aan bij het type onderwijs dat de opleiding verzorgt. Het zijn veelal inhoudelijke experts, op het gebied van didactiek biedt de opleiding ondersteuning. De opleiding is gehuisvest in een

Pagina 3 van 7 zeer aansprekend gebouw. Niettemin kunnen een aantal zaken beter geregeld worden voor de studenten, zowel qua werkruimtes als qua sociale voorzieningen.

Het panel beoordeelt standaard 2 als goed.

Worden de doelstellingen behaald? (standaard 3, toetsing en gerealiseerd niveau)

De opleiding beschikt over een degelijk systeem van toetsing. Toetsen sluiten goed aan op de gebruikte werkvormen en zijn geschikt om vast te stellen of een student beschikt over de benodigde competenties. De mate waarin docenten feedback geven wisselt. Om de kwaliteit van de toetsing te waarborgen schenkt de opleiding onder andere veel aandacht aan intersubjectiviteit in de beoordeling, door het gebruik van meerdere beoordelaars. De examencommissie houdt toezicht op de kwaliteit van de toetsing en stelt examinatoren aan. Er zijn drie producten waarmee studenten aantonen dat ze de eindkwalificaties behaald hebben: een afstudeerproject, een praktijkportfolio en een paper. De afstudeerprojecten die de studenten maken zijn over de volle lijn voldoende. Meer aandacht mag gegeven worden aan de eindproducten (zoals de maquettes en panelen) en aan de mate waarin studenten methodisch werken. De huidige opzet van de position papers kan verbeterd worden, de reflectie op de beroepspraktijk zou bijvoorbeeld sterker en concreter worden wanneer de student zijn of haar eigen afstudeerproject daarbij betreft. De praktijkportfolio's zijn erg sterk en laten duidelijk zien dat studenten die afstuderen geschikt zijn als beginnend beroepsbeoefenaar op masterniveau. De projecten waar studenten mee afstuderen zijn nuttig en relevant voor de beroepspraktijk.

Het panel beoordeelt standaard 3 als voldoende.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Hanzehogeschool Groningen te Groningen in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 10 november 2014 naar voren te brengen. Bij brief van 17 december 2014 heeft de instelling gereageerd op het voornemen tot besluit. Dit heeft geleid tot aanvulling van bijlage 2 in het definitieve besluit.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-master Architectuur (240 ECTS; variant: deeltijd; locatie: Groningen) van de Hanzehogeschool Groningen te Groningen. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 31 december 2014 en is van kracht tot en met 30 december 2020.

Den Haag, 31 december 2014

De NVAO
Voor deze:

Dr. A.H. Flierman
(voorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Goed
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidings specifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	Goed
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent. Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Tabel 1: Rendement.

Cohort	2007	2008	2009
Rendement	25%	16,7%	6,6%

Tabel 2: Uiteindelijke rendementen per cohort (verwacht)

Cohort	2007	2008	2009
Verwacht rendement	50%	33,4%	20%

Tabel 3: Docentkwaliteit.

Graad	Ma	PhD
Percentage	96%	3,5%

Tabel 4: Student-docentratio.

Ratio	1:15
-------	------

Tabel 5: Contacturen.

Studiejaar	1	2	3	4
Contacturen	10-12	10-12	10-12	2-4

- dr.ir. E.M.C.J. Quanjel, (voorzitter) lector Innovatie Bouwproces & Techniek aan de Academie Bouw & Infra bij Avans Hogeschool;
- ir. J.R. Kikkert, (lid) eigenaar architectenbureau K2 en veelvuldig gastdocent aan binnenlandse en buitenlandse architectuuropleidingen;
- ir. M.C. Marx, (lid) mede-eigenaar van architectenbureau Marx & Steketeer en is o.a. faculteitsdirecteur geweest bij de academie van bouwkunst Maastricht;
- ing. J.A. Nieuwenhuize, (student-lid) student master Architectuur aan de Academie voor Bouwkunst Rotterdam en assistent ontwerper/projectleider bij MAS architectuur bv.

Het panel werd ondersteund door drs. J.G. Betkó, secretaris (gecertificeerd).